

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1984

Τὸ Προσωπικὸ τοῦ Κέντρου ἀποτελοῦν ὁ Διευθυντὴς του Δ. Σοφιανὸς (Διευθυντὴς ἀπὸ τὸ 1984, συντάκτης ἀπὸ τὸ 1966) καὶ οἱ συντάκτες Γ. Παπαδημητρίου (ἀπὸ 20-5-1959), Ἰωάννα Κόλια (ἀπὸ 27-2-1973), Κ. Λάμπας (ἀπὸ 1-10-1974), Ἑλένη Ἀγγελομάτη-Τσουγκαράκη (ἀπὸ 28-12-1974), Πηνελόπη Παπαδοπούλου-Στάθη (ἀπὸ 29-7-1975), Ρόδη Ἀγγελικὴ Σταμούλη (ἀπὸ 9-11-1981) καὶ ἡ δακτυλογράφος Γεωργία Μποδιώτου-Δημητρακοπούλου (ἀπὸ 1-3-1960). Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1984 μὲ Ἀπόφαση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου κατέλαβε τὴν προκηρυχθεῖσα κενὴ θέση συντάκτη ὁ Δημήτριος Τσουγκαράκης, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν ἔχει ἀναλάβει ὑπηρεσία, διότι δὲν ἔχουν ὀλοκληρωθεῖ ἀκόμη οἱ τυπικὲς διαδικασίες διορισμοῦ του.

Ὁ Διευθυντὴς καὶ τὸ Προσωπικὸ τοῦ Κέντρου κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1984 ἀσχολήθηκαν σχεδὸν ἀποκλειστικὰ μὲ τὴν ἐτοιμασία γιὰ τὴν παράδοση στὸ τυπογραφεῖο καὶ ἐκτύπωση τοῦ Β' τόμου τοῦ Καταλόγου τῶν μετεωρικῶν χειρογράφων, πού ἐκδίδει τὸ Κέντρον ἀπὸ τὰ κατάλοιπα τοῦ Ν. Βέη. Ὁ τόμος αὐτὸς περιλαμβάνει τὴν περιγραφή τῶν χειρογράφων τῆς Μονῆς Βαρλαάμ. Ἔτσι ἐλέγχθησαν καὶ συμπληρώθησαν οἱ ὑπάρχουσες περιγραφὲς τοῦ Ν. Βέη, συντάχθησαν ἐξ ἀρχῆς περιγραφὲς 80 περίπου ἐπὶ πλεόν κωδίκων, τοὺς ὁποῖους δὲν εἶχε περιγράψει ὁ Ν. Βέης, καταρτίστηκαν ἀναλυτικὰ εὐρετήρια καὶ πίνακες κωδικογράφων, ἀντιστοιχίας ἀριθμῶν κωδίκων, ὀνομάτων καὶ πραγμάτων κλπ. Καταρτίστηκε ὡσαύτως πλούσιο λεύκωμα πανομοιότυπων τῶν χειρογράφων. Πολὺς χρόνος καὶ κόπος ἀπαιτήθηκε ἐπίσης γιὰ τὶς διορθώσεις τῶν τυπογραφικῶν δοκιμῶν. Τὸν Σεπτέμβριο τρ. ἔτους ἀποπερατώθηκε καὶ κυκλοφόρησε ὁ τόμος αὐτὸς (Ν. Βέη, Τὰ Χειρόγραφα τῶν Μετεώρων, Τόμος Β' - Τὰ Χειρόγραφα τῆς Μονῆς Βαρλαάμ, Ἀθήναι 1984), ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει ἀναλυτικὴ περιγραφή τῶν 298 κωδίκων τῆς Μονῆς Βαρλαάμ καὶ συνοδεύεται ἀπὸ λεύκωμα πού περιλαμβάνει 250 καλλιτεχνικὰ πανομοιότυπα, ἐγχρώμα καὶ ἀσπρόμαυρα. Τῶν περιγραφῶν τῶν χειρογράφων προτάσσονται μακρὰ προλεγόμενα τοῦ Διευθυντῆ τοῦ Κέντρου.

Γιὰ τὴ συνέχιση τοῦ Καταλόγου τῶν μετεωρικῶν Χειρογράφων πραγματοποιήθηκε πολυήμερη ἐρευνητικὴ ἀποστολὴ τοῦ Κέντρου (ἀπὸ 27 Νοεμβρίου ἕως 16 Δεκεμβρίου) στὴ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῶν Μετεώρων. Συνεχίστηκε ἐκεῖ ἡ ἐργασία τῆς ἐπὶ τόπου καταλογογράφησης καὶ φωτογράφησης τῶν χειρο-

γράφων τῆς Μονῆς αὐτῆς καὶ τῶν χειρογράφων τῆς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος (ποὺ εἶναι συγκεντρωμένα ἐκεῖ), οἱ περιγραφὰς τῶν ὁποίων θὰ ἀποτελέσουν τὸν παρασκευαζόμενον Γ' τόμο τῆς σειρᾶς. Στὴν ἐρευνητικὴ αὐτὴ ἀποστολὴ ἔλαβαν μέρος ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου καὶ τὸ λοιπὸ Προσωπικὸ ἐκ περιτροπῆς, καθὼς καὶ ὁ εἰδικὸς φωτογράφος Λ. Ἀνανιάδης.

Παράλληλα ὁ Διευθυντὴς καὶ οἱ συντάκτες τοῦ Κέντρου ἀσχολήθηκαν ἐφέτος, ἰδιαίτερα ὁ καθένας, καὶ μὲ τὴ συγγραφὴ ἐπιστημονικῶν μελετῶν, οἱ ὁποῖες ἐντάσσονται στὰ προγράμματα τοῦ Κέντρου καὶ οἱ ὁποῖες δημοσιεύονται στὸ ἐκδιδόμενο νέο Περιοδικὸ τοῦ Κέντρου «Μεσαιωνικά καὶ Νέα Ἑλληνικά». Ἡ ἐκτύπωση τοῦ Α' τόμου (1984) τοῦ περιοδικοῦ ἔχει ἤδη ἀρχίσει καὶ προχωρήσει ἱκανοποιητικὰ, ἐλπίζεται δὲ νὰ ἀποπερατωθεῖ καὶ νὰ κυκλοφορήσει ὁ τόμος κατὰ τοὺς πρώτους μῆνες τοῦ ἐρχόμενου χρόνου.

Οἱ συλλογὲς τοῦ Κέντρου, ὁ ἐμπλουτισμὸς, ἡ ταξινομήση, ἡ καταγραφή τους κλπ. μᾶς ἀπασχόλησαν καὶ ἐφέτος ἀρκετά. Οἱ καταρτισθέντες συστηματικοὶ κατάλογοι περιεχομένων διευκόλυναν τὶς ἀναζητήσεις εἰδικῶν ἐρευνητῶν, Ἰδρυμάτων καὶ Ἰνστιτούτων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ποὺ ἀποτάθηκαν στὸ Κέντρο μας γιὰ ἐρευνητικὰ καὶ ἄλλα θέματα καὶ ἐξυπηρετήθηκαν κατὰ ποικίλους τρόπους.

Τὸ φωτογραφικὸ ἀρχεῖο τοῦ Κέντρου πλουτίστηκε (ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου τρ. ἔτους) μὲ τὶς μικροταινίες 70 περίπου χειρογράφων καὶ ἄλλου ἀρχαιολογικοῦ ὕλικου τῶν Μονῶν Ἁγίου Στεφάνου καὶ Ἁγίας Τριάδος τῶν Μετεώρων.

Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου, παρὰ τὰ ἀνεπαρκέστατα κονδύλια ποὺ διατίθενται γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τῆς, ἀπόκτησε ἐφέτος 400 περίπου νέους τόμους βιβλίων καὶ περιοδικῶν (ἀρ. βιβλίου εἰσαγωγῆς 7863 - 8257) ἀπὸ δωρεὰς ἢ ἀγορᾶς.

Τέλος, ὁ Διευθυντὴς καὶ τὸ Προσωπικὸ τοῦ Κέντρου παρακολούθησαν τὶς ἐργασίες τῶν ἐξῆς συνεδρίων: α') «Νεοελληνικὴ πόλις» (26-30 Σεπτ. 1984), β') «Ἱστορικότητα τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ τῆς νεότητος» (1 - 5 Ὀκτ. 1984· στὸ συνέδριο αὐτὸ ὁ συντάκτης τοῦ Κέντρου Κ. Λάπτας παρουσίασε καὶ σχετικὴ ἀνακοίνωση), γ') «Ἐκατὸ Χρόνια τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας 1884 - 1984» (6 - 9 Ὀκτ. 1984) καὶ δ') «Ἐπιστημονικὸ Διήμερο Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ» (9 - 10 Νοεμ. 1984).

Δεκέμβριος 1984

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου

Δ. Ζ. Σοφιανός